

ADVIES Nr. 1.556

Zitting van dinsdag 2 mei 2006

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de tewerkstelling in de non-profit sector

x x x

2.175-1

ADVIES Nr. 1.556

Onderwerp: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de tewerkstelling in de non-profit sector

Bij brief van 3 februari 2006 heeft de heer P. Vanvelthoven, minister van Werk, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de tewerkstelling in de non-profit sector.

De bespreking van deze adviesaanvraag werd toevertrouwd aan de Commissie Sociale Zekerheid.

Op verslag van deze Commissie heeft de Raad op 2 mei 2006 het volgende eenparig advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INHOUD EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

De Raad stelt vast dat het ter advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de tewerkstelling in de non-profit sector tot doel heeft :

- de dotaties aan de sectorale fondsen veilig te stellen : de voorlopige dotaties voor 2003 worden geacht definitief te zijn en de voorlopige dotaties voor 2006 worden berekend volgens de regels van het stelsel maar kunnen niet lager zijn dan het bedrag aan voorlopige dotaties gegeven in 2005;
- de regeling van uitbetaling te vervangen door een dotatie van pro rata van 94 % waarbij de resterende 6 % in het daaropvolgende jaar wordt uitbetaald en de uitbetaling in maandelijkse schijven vanaf 1 april 2006 te wijzigen in een systeem van uitbetaling op kwartaalbasis;
- uitvoering te geven aan de fusie van de drie publieke fondsen Sociale Maribel zoals voorzien in de programmawet van 27 december 2005;
- de procedure tot aanpassing van de collectieve arbeidsovereenkomsten tegen 30 november 2006 aan de wijzigingen aan de wetgeving te vereenvoudigen en in te korten en te voorzien dat de collectieve arbeidsovereenkomst alle werkgevers moet dekken die onder het paritair comité vallen en dat het paritair comité het bepalen van de basisregels niet kan delegeren aan het sectoraal fonds;
- te voorzien dat de sectorale fondsen ten laatste tegen 31 december 2006 een intern werkingsdocument, dat de toekenningscriteria en -procedure bevat, op te stellen en goed te keuren;
- de sectorale fondsen toegang te geven tot relevante informatie uit de DMFA en DIMONA;
- de beroepsprocedure uit te breiden door de instelling van een Commissie Sociale Maribel;

- het opmaken van het rapport van de revisor te vervroegen (voor 30 juni van het volgende jaar) en te voorzien dat er bij dit rapport een kort verslag komt waarin de cruciale elementen vervat zitten waarop de berekening van de niet-recurrente middelen eenvoudig kan worden gemaakt;
- de financiering van het sociaal akkoord 2000 wat de loonbarema's thuiszorg, wijkgezondheidscentra en Rode Kruis betreft vanaf 1 januari 2006 niet langer te laten gebeuren via de Sociale Maribel;
- technische aanpassingen en verduidelijkingen aan te brengen o.a. met betrekking tot de berekening en de controle op de aangroei van het arbeidsvolume.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft een onderzoek gewijd aan het ter advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit.

Hoewel de Raad zich algemeen genomen kan vinden in de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit, wenst hij toch een aantal belangrijke opmerkingen te formuleren.

A. Positieve aspecten

De Raad wenst in de eerste plaats een aantal positieve punten te onderlijnen.

Allereerst drukt de Raad zijn waardering uit over het overleg dat over het ontwerp van koninklijk besluit heeft plaats gevonden tussen de Beleidscellen Werk en Sociale Zaken en de Sociale Maribelfondsen en over het engagement om vóór eind juni 2006 te overleggen aangaande een concept om op langere termijn tot een meer stabiel mechanisme inzake de realisatie en de werking van de Sociale Maribel te komen.

Ten tweede is de Raad tevreden over het akkoord dat met betrekking tot de dotaties aan de Sociale Maribelfondsen voor 2006 werd bereikt. Door dit akkoord kan in elk geval voor 2006 het behoud van de tewerkstelling verzekerd worden.

Ten derde spreekt de Raad zich gunstig uit over de inspanningen die gedaan worden op vlak van administratieve vereenvoudiging. Meer bepaald de uitbetaling van de dotaties op kwartaalbasis in plaats van maandelijks en de verkorting van de termijn waarbinnen de collectieve arbeidsovereenkomst moet goedgekeurd worden (één maand in plaats van 5 maanden) en de vereenvoudiging van de procedure.

Tenslotte acht de Raad het positief dat er gestreefd wordt naar meer transparantie en een betere doorstroming van de gegevens tussen de verschillende betrokken actoren. In dat verband wijst de Raad op het instellen van een intern werkingsdocument en op de toegang die aan de Sociale Maribelfondsen wordt gegeven tot de RSZ-gegevens.

B. Opmerkingen

Ongeacht deze positieve aspecten heeft de Raad met betrekking tot het ter advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit navolgende opmerkingen geformuleerd :

1. Met betrekking tot de berekening en de controle op de aangroei van het arbeidsvolume

De Raad kan de doelstelling namelijk nagaan of er reëel bijkomende tewerkstelling werd gecreëerd, onderschrijven. De Raad heeft ook geen probleem met de controle per werkgever, noch met de sanctie namelijk de terugvordering van het volledige bedrag van de financiële tegemoetkoming.

De Raad vestigt er evenwel de aandacht op dat de wijzigingen die in het ontwerp van koninklijk besluit zijn opgenomen inzake de berekening en de controle op de aangroei van het arbeidsvolume tot heel wat praktische problemen zullen aanleiding geven. Zo rijzen er heel wat vragen omtrent wat er moet verstaan worden onder het arbeidsvolume, hoe het arbeidsvolume moet berekend worden en wat er moet verstaan worden onder een periode van gelijkstelling.

Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet dat indien de werkgever zich genoodzaakt ziet om het arbeidsvolume te verminderen, hij dit voorafgaandelijk moet melden aan het sectoraal fonds dat hiervoor zijn goedkeuring moet geven. Zo niet moet het fonds de terugstorting van de Sociale Maribelmiddelen over dat jaar terugvorderen bij de werkgever.

De Raad wijst erop dat de werkgever in praktijk niet in staat is om alle verminderingen van het arbeidsvolume te anticiperen. Indien bijvoorbeeld een werknemer ontslag neemt, is er een bepaalde tijd nodig om een nieuwe werknemer aan te werven. Het is ook niet duidelijk welke daling van de tewerkstelling voorafgaandelijk moet gemeld worden. Indien bijvoorbeeld een werknemer moederschapsverlof neemt, rijst de vraag of de werkgever dit voorafgaandelijk aan het fonds ter goedkeuring moet meedelen.

De Raad is van oordeel dat de in het ontwerp van koninklijk besluit opgenomen wijzigingen inzake de berekening en de controle op de aangroei van het arbeidsvolume voorbarig zijn.

Hij is er voorstander van om niet overhaast te werk te gaan en eerst de bestaande regelingen aan een grondig onderzoek te onderwerpen alvorens wijzigingen aan te brengen.

2. Met betrekking tot de financiering van het Sociaal akkoord 2000

De Raad kan ermee akkoord gaan dat de regeling van het sociaal akkoord 2000 wat betreft de loonbarema's thuiszorg, gezondheidscentra en Rode Kruis niet langer meer zal gebeuren via de Sociale Maribel. De uitvoering van het sociaal akkoord moet evenwel verzekerd blijven. Voor het ogenblik bestaat daaromtrent onduidelijkheid.

Daarom dringt de Raad erop aan dat de schrapping van de financiering via de Sociale Maribel zou gepaard gaan met de invoering van een alternatief mechanisme van financiering van de regeling.

3. Met betrekking tot de goedkeuring van de collectieve arbeidsovereenkomsten

De Raad stelt vast dat de collectieve arbeidsovereenkomsten waarin de Sociale Maribelmaatregelen vervat zijn, volgens het ontwerp van koninklijk besluit nog steeds moeten worden goedgekeurd door de ministers van Werk en van Sociale Zaken.

Volgens de Raad druist dit niet enkel in tegen het principe van administratieve vereenvoudiging maar ook tegen de basisprincipes van het sociaal overleg (sectorale sociale autonomie).

De Raad meent dat het voldoende is terug te vallen op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités die voorziet in een procedure van algemeen verbindend verklaring van de collectieve arbeidsovereenkomsten. Bijkomende procedures acht de Raad overbodig.

4. Met betrekking tot de berekening van de dotaties

De Raad is van oordeel dat naar de toekomst toe er moet gezocht worden naar een mechanisme dat meer stabiliteit en waarborgen biedt. Enkel op die manier kunnen de fondsen coherente en effectieve beslissingen nemen die een maximale aanwending voor de creatie van bijkomende werkgelegenheid garanderen.

5. Met betrekking tot de uitbetaling van de werkingsmiddelen

De Raad begrijpt niet waarom de 1,2 % middelen van de dotatie die normaal aan werkingskosten kunnen besteed worden, nu ook slechts aan 94 % gestort worden.

De Raad merkt op dat de Sociale Maribelfondsen over geen andere inkomsten beschikken. Hij dringt er daarom op aan om de uitbetaling van deze middelen terug op 100 % te brengen, zodat de fondsen normaal hun werk zouden kunnen verrichten.

6. Met betrekking tot boekhoudkundige benadering van de elementen vervat in het verslag bij het rapport van de revisor

De Raad merkt op dat bij het rapport van de revisor volgens het ontwerp van koninklijk besluit een verslag moet worden toegevoegd waarin de elementen vervat zitten met betrekking tot de berekening van de niet-recurrente middelen.

De Raad stelt vast dat op boekhoudkundig vlak deze bepalingen in het ontwerp van koninklijk besluit niet overeenstemmen met de wijziging aangebracht door de programmawet van 27 december 2005 in artikel 35 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

Het verschil vloeit voort uit het feit dat de overheid met een boekhouding per kalenderjaar werkt, terwijl de fondsen liever werken met een boekhouding waarbij provisies kunnen worden aangelegd zowel voor de nog te betalen bedragen als voor de nog te ontvangen bedragen die een normaal kalenderjaar overstijgen.

De Raad acht het wenselijk dat de verschillen op boekhoudkundig vlak zouden weggewerkt worden in die zin dat artikel 35 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers zou aangepast worden aan de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit.

De Secretaris,

De Voorzitter,

P.-P. Maeter

P. Windey